

оттеглимъ отъ огнище-то, усѣщамы студъ. Нъ какво нѣчто е топлинна-та? Физици-ти за да истълкувать явленія-та отъ топлинж приѣмжть, че тя е като една влага, коя-то ся прѣлива измежду тѣла-та и ся мѣчи да дохожда все на еднакво количество у всички тѣла. Оттова отъ по-топлы-ты тѣла, гдѣ-то има повече топлинж, излиза, та минува у по-студены-ты, кои-то ѣж прибирать, та едны-ты стынжть, а другы-ты ся сгрѣвають до кога-то най-сѣтиѣ всички ставать еднакво топлы.

Стьпень-тъ на топлинж-тж у едно тѣло ся нарича *температура* на онова тѣло; ако нѣкое тѣло ся сгрѣва, то температура-та му *расше* или ся *подвига*, ако ли отпуща отъ топлинж-тж си та стыне, то температура-та му *намялава* или *спада*. За да ся мѣрятъ температуры-ты у тѣла-та, има измыслены особены ссждово, кои-то наричять *шермомешры* или *шопломѣры*.

Топломѣри. — Общо и главно свойство на топлинж-тж е да распуща и расширява тѣла-та, у кои-то ся набира. Оттова колко-то повече топлинна ся набира у нѣкое тѣло, толкова повече то трѣбува да ся распуща и расширява и наопаки, колко-то повече стыне, толкова повече ще ся свива и собира. По това, наопаки, распущаніе-то на тѣла-та може да служи като мѣрило на количество-то на топлинж-тж у тѣхъ. На това свойство на топлинж-тж да распуща и расширява тѣла-та е основана направа-та на термометры-ты.

Зимжть еднж тѣнкж цѣвъ съ тѣснж дупкж па ѣж споявать съ едно малко топче, у кое-то сипвать живакъ. Турять послѣ топче-то на силнж топлинж, напр. у водж, коя-то врн и клока. Тогава живакъ-тъ отъ топлинж-тж ще ся расшири та ще възлѣзе на горѣ изъ дупчицж-тж по цѣвъ-тж; кога стигне горѣ до връха заварявать горній отвореный край и го запушвать какво-то да не отдышия. Послѣ свалять цѣвъ-тж съ топче-то па ѣж турять въ стлѣченъ ледъ, кой-то зима да ся топи. Тогава живакъ-тъ като изстыне ще ся свие та ще спадне долѣ и гдѣ-то ся запре турять еднж драскж и забѣлѣжять 0. Послѣ турять топче-то у врѣлж водж; живакъ-тъ сега отъ топлинж-тж ще ся расшири та ще възлѣзе на горѣ по цѣвъ-тж. Гдѣ-то ся запре турять другж драскж и забѣлѣжять 100, послѣ изваждать цѣвъ-тж изъ водж-тж и разстояние-то между забѣлѣжены-ты 0 и 100 дѣлятъ на 100 равны чѣсти. Таковы чѣсти забѣлѣжять и на долѣ подъ 0, и